

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-669785-V/2011/PM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego

Warszawa, 17 listopada 2011 r.

**Pan
Adam Bodnar**

**Sekretarz Helsińskiej Fundacji
Praw Człowieka**

**ul. Zgoda 11
00 – 018 WARSZAWA**

Szanowny Panie Sekretarzu

W odpowiedzi na pismo Pana Sekretarza postulujące wystąpienie do Ministra Finansów o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do jasnego uregulowania zdolności osób częściowo ubezwłasnowolnionych do brania udziału w postępowaniu podatkowym pragnę przedstawić stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich.

W ocenie Rzecznika, określenie zakresu uprawnień procesowych osób częściowo ubezwłasnowolnionych musi być rozpatrywane kompleksowo, a nie wycinkowo, w odniesieniu tylko do *Ordynacji podatkowej*. Podkreślenia wymaga fakt, iż w procedurach: administracyjnej, sądownoadministracyjnej, cywilnej oraz podatkowej zdolność procesową osoby fizycznej co do zasady ocenia się z punktu widzenia zdolności do czynności prawnych, zgodnie z art. 8 i następnymi *Kodeksu cywilnego*. W związku z tym, w pierwszej kolejności należy dokonać stosownej nowelizacji tego kodeksu. Z posiadanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich informacji wynika, iż Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego planuje zniesienie instytucji ubezwłasnowolnienia częściowego. Na mocy art. 40 *Projektu Kodeksu Cywilnego*, dla osoby niepełnosprawnej ustanawia się kuratora, jeżeli osoba ta potrzebuje pomocy do prowadzenia wszelkich spraw albo spraw określonego rodzaju lub do załatwienia poszczególnej sprawy. Zakres obowiązków i uprawnień kuratora określa sąd opiekuńczy

(§ 1). Kuratelę uchyla się na żądanie osoby niepełnosprawnej, dla której była ustanowiona (§ 2).

Niezależnie od powyższego wskazać należy na art. 12 i art. 13 *Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych*, które gwarantują osobom niepełnosprawnym równość wobec prawa oraz dostęp do wymiaru sprawiedliwości na zasadzie równości z innymi osobami. Dotychczas *Konwencja* nie została ratyfikowana przez Sejm RP.

Reasumując powyższe uznać należy, iż kwestie doprecyzowania uprawnień osób niepełnosprawnych *sensu largo* w poszczególnych postępowaniach, jak i obrocie prawnym staną się aktualne po uchwaleniu przez parlament nowego *Kodeksu cywilnego* oraz po ratyfikacji *Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych*.

Na zakończenie podkreślić należy, że omawiana problematyka pozostaje przez cały czas w kręgu zainteresowania Rzecznika Praw Obywatelskich. W świetle obowiązującego prawa Rzecznik nie posiada jednakże środków prawnych za pomocą których mógłby spowodować przyspieszenie prac nad zmianą obecnego porządku prawnego.

Proszę o przyjęcie stanowiska Rzecznika Praw Obywatelskich do wiadomości.

Z poważaniem

NACZELNIK WYDZIAŁU
PRAW ADMINISTRACYJNEGO I OCHRONY ZDROWIA
w Zespole Praw Administracyjnego i Gospodarczego

Piotr Mierzejewski